

HANDLEIDING BIJ HET INDIENEN VAN EEN PROJECTVOORSTEL DEMONSTRATIEPROJECTEN

Oproep 2024

Datum: 16/02/2024
Entiteit: Agentschap Landbouw en Zeevisserij
Afdeling: Ondernemen en Ontwikkelen
E-mail: info@lv.vlaanderen.be
Telefoon: 02 214 48 48
Aan: Uitvoerders van demonstratieprojecten

**Medegefinancierd door
de Europese Unie**

4 DOELGROEP VAN DE PROJECTEN

Een project moet zich hoofdzakelijk richten tot de Vlaamse land- en tuinbouwers, of bij uitbreiding alle actoren actief in de landbouwsector zoals adviseurs, en moet voor iedereen onder dezelfde voorwaarden openstaan. De doelgroep mag niet beperkt zijn tot de leden van de organisaties die het project uitvoeren. Het lidmaatschap van een organisatie mag bijgevolg geen voorwaarde zijn om toegang tot de sensibiliseringsactiviteit te krijgen.

5 WELKE SUBSIDIE WORDT GEGEVEN?

De begroting voor het demonstratieproject moet opgemaakt worden op basis van de geschatte reële kosten. Deze moeten, na afloop van het project, worden bewezen. De tussenkomst van de overheid is beperkt tot maximaal 100.000 euro aan bewijsbare kosten per project. De projecten worden betoelaagd ten belope van maximaal 100% van de totale aanvaarde projectkosten.

6 POTENTIËLE INDIENERS

Deze oproep richt zich uitsluitend tot organisaties met rechtspersoonlijkheid die geen commerciële doelen nastreven. De promotor is de eindverantwoordelijke voor de uitvoering van het hele demonstratieproject en is het aanspreekpunt voor het Agentschap Landbouw en Zeevisserij. De promotor kan voor de uitvoering van het demonstratieproject samenwerken met andere partners.

7 AANVRAAG INDIENEN

Het projectvoorstel wordt enkel elektronisch ingediend via het [e-loket](#) (inloggen m.b.v. e-ID). Hiervoor wordt een digitaal dossier aangemaakt op het e-loket onder de **tegel 'Demonstratieprojecten'**. Deze tegel bevindt zich onder de themategel 'Projectsubsidies' indien u toegang hebt tot meerdere maatregelen in de cluster 'Projectsubsidies'. U voegt het aanvraagformulier toe bij indienen van het digitaal dossier.

Raadpleeg de '[handleiding voor het indienen van een demonstratieproject via het e-loket](#)' voor gedetailleerde informatie over het e-loket. U krijgt stap voor stap uitleg.

Hieronder volgt een beknopte samenvatting van de belangrijkste elementen voor het indienen van een projectvoorstel via e-loket:

- zowel de onderneming als de indiener (klant) moeten geïdentificeerd zijn in het e-loket;
  - o De rol 'Demonstratieprojecten' moet toegekend zijn aan de onderneming, zodat de overeenkomstige tegel in uw e-loket beschikbaar is.

//

domeinen waar demonstratieprojecten effecten op kunnen hebben: milieu, klimaat, biodiversiteit, innovatie, concurrentievermogen, positie in de keten,...

8.2.3 Identificatie van de partners

De projectpartners voeren het project uit. Alleen **organisaties met rechtspersoonlijkheid die geen commerciële doelen nastreven** kunnen een steunaanvraag voor een demonstratieproject indienen. Deze organisatie wordt de **promotor** van het project genoemd. De promotor is de eindverantwoordelijke voor de uitvoering van het hele demonstratieproject, is het aanspreekpunt voor de subsidiërende overheid en is verantwoordelijk voor de interne coördinatie en het indienen van betalingsaanvragen.

De promotor kan voor de uitvoering van het demonstratieproject samenwerken met andere **partners**. De samenwerking wordt geformaliseerd met een samenwerkingsovereenkomst tussen alle partners. De promotor bezorgt de samenwerkingsovereenkomst uiterlijk dertig dagen na de start van het project aan het Agentschap via het e-loket .

Vul de gegevens van de promotor en de partners in. Gelieve aan te kruisen of de promotor en de partners al dan niet btw-plichtig zijn. De reden hiervoor is dat de btw uitsluitend in rekening kan worden gebracht voor het niet-terugvorderbaar gedeelte. Geef aan of de promotor en de partners al dan niet vallen onder het toepassingsgebied van de **wet op overheidsopdrachten**.

8.2.4 Projectbeschrijving

Welk probleem wil u aanpakken bij de uitvoering van dit project? Geef een korte toelichting over de context en de noodzaak van het project.

Ga hierbij ook in op de state-of-art in dit domein en beschrijf het vraaggedreven karakter.

Wat zijn de doelstellingen van uw project?

Omschrijf kort in een aantal concrete doelstellingen wat u wilt bereiken en formuleer deze 'SMART'. Maak hierbij duidelijk hoe het project zal bijdragen aan het aangekruiste thema en de aangekruiste GLB-doelstellingen. Welke effecten/veranderingen bij de doelgroep worden beoogd? Beschrijf de meerwaarde van het project ten opzichte van de huidige kennis bij de doelgroep.

Beschrijf het project inhoudelijk. (max. 5 pagina's).

Beschrijf hierbij de projectactiviteiten in detail via een gestructureerd werkplan (lieft tabelvorm). Vermeld in dit stappenplan duidelijke mijlpalen. Duid per activiteit de uitvoerende partner(s), een timing van de voorgestelde acties en het gewenste resultaat.

Toon aan dat het werkplan aansluit bij de doelstelling van het project en dat de aanpak haalbaar is. Activiteiten waarvoor bv. nog onzekerheden blijven of toelatingen nodig zijn, worden best geweerd.

Omschrijf hierbij ook de betrokkenheid van landbouwers in het project en de voorbeeldbedrijven die in het project opgenomen worden (relevantie van de gekozen landbouwers, werkwijze bij het inschakelen van praktijkbedrijven in het voorlichtingsproces).

verwezenlijkingen van de organisaties voor die specifieke doelgroep of voor aanverwante doelgroepen. Beschrijf de technische kennis en ervaring van het personeel dat zal ingezet worden voor het project.

Beschrijf op welke manier de samenwerking tussen de verschillende leden van het consortium zal verlopen. Vermeld in hoeverre er reeds formele afspraken werden gemaakt omtrent samenwerking. Maak ook een samenwerkingsovereenkomst op en voeg dit toe in bijlage (of ten laatste 1 maand na selectie van het project). Hou dit kort en bondig.

Vermeld ook de **externe dienstverleners** die onder externe prestaties worden ingebracht. Verantwoord waarom de prestatie ingehuurd wordt en door welke projectpartner en specificeer gedetailleerd wat de ingehuurde prestatie inhoudt. Opgelet, voor het inhuren van externe prestaties moet de wet op overheidsopdrachten nageleefd worden.

Een dienstverlener of onderaannemer die een prestatie levert binnen het project voert louter een opdracht uit en heeft bijgevolg enkel een uitvoerende rol. Hij werkt het project niet inhoudelijk mee uit. Hij heeft geen ondersteunende rol.

Wat is de samenstelling van de begeleidende projectgroep? Geef ook aan hoe vaak de projectgroep samenkomt en op welke momenten gedurende het project.

De projectgroep fungeert als klankbord om het project optimaal uit te voeren. Ze zal het project mee begeleiden en de resultaten helpen uitdragen. Een voorstel van samenstelling van de projectgroep wordt toegevoegd aan de projectaanvraag en wordt mee geëvalueerd. De projectgroep is niet beperkt tot de projectuitvoerders. Ze is representatief voor het project en evenwichtig samengesteld. In een projectgroep wordt samengewerkt met actoren die binnen de thematiek in Vlaanderen actief zijn, zowel in het wetenschappelijk onderzoek of het praktijkonderzoek, de groeps- of individuele voorlichting als in de bredere keten (toelevering, verwerking ...). Een sterke betrokkenheid van individuele landbouwers (als demobedrijven) en sector- en beroepsorganisaties (sensibiliseren van de ondernemingen, inclusief platform- en netwerking) kan bijdragen tot het welslagen van een demonstratieproject. Het kan ook een meerwaarde zijn om adviseurs te betrekken in de projectgroep. De projectgroep zal mee de nieuwe duurzame techniek uitdragen in Vlaanderen. De keuze van de definitieve projectgroep gebeurt na selectie van het project tijdens de kick-off vergadering in overleg met de administratie. U geeft met de samenstelling van de projectgroep aan uw werkveld te kennen een positieve samenwerking en complementariteit te beogen binnen de thematiek van uw project.

De frequentie en timing van samenkomst dienen aangepast te zijn aan het projectplan.

8.2.8 Wetenschappelijke basis

Op welke technisch-wetenschappelijke basis of bewezen praktijkervaring steunt het project?

Ga in op het achterliggend wetenschappelijk onderzoek of de meetbare praktijkervaring die de duurzame technieken verantwoorden. Toon hier aan dat de duurzaamheid van de gedemonstreerde technieken al is aangetoond door wetenschappelijk onderzoek of door meetbare praktijkervaring. Vermeld hierbij vroegere en lopende projecten die relevant zijn voor dit project en vermeld expliciet relevante conclusies en projectresultaten. (Dit is niet louter een opsomming van projecttitels van eigen onderzoek.) Hoe is dit project aanvullend aan voorgaande en huidige projecten en vermeld duidelijk wat de meerwaarde van dit project zal betekenen voor de doelgroep

Eigen projecten van de partners moeten alleen vermeld worden indien de resultaten relevant zijn voor dit project. Vermeld voor deze eigen projecten de titel, de looptijd, eventuele partners en de financieringsbron (bv. VLAIO LA-traject, demonstratieproject, INTERREG, enz.). U geeft hierdoor aan in hoeverre de projectpartners vertrouwd zijn met de thematiek.

Belangrijk: Benoem hierbij enkel projecten die aansluiten bij het thema van de projectaanvraag en illustreer de meerwaarde van deze kennis voor uw project.

8.2.9 Financiering

De gevraagde steun bedraagt maximaal 100.000 euro. De gevraagde steun moet onderbouwd worden met de geschatte reële kosten. De maximaal toegekende steun is bepaald in het ministerieel besluit tot toekenning van de subsidie, waarvan de promotor een kopie ontvangt. Bij de tussentijdse en eind betalingsaanvraag moeten de kosten bewezen worden.

Geef in Tabel 1 in het het aanvraagformulier een onderbouwde en **gedetailleerde schatting** weer van de kosten voor de uitvoering van het demonstratieproject, gegroepeerd volgens de **kostenposten:** investeringsuitgaven, personeelskosten, werkingskosten, externe prestaties en overheadkosten. Enkel de ruwe indeling in de verschillende kostenposten volstaat niet. De aard van alle kosten moet nauwkeurig omschreven worden (bv. ‘Personeel’ opsplitsen over de verschillende personeelsleden; ‘Werkingskosten’ opsplitsen over de verschillende sensibiliseringsactiviteiten, bureaumateriaal, aanmaken posters, klein materiaal, ...). In het geval van samenwerking tussen partners moeten de kosten opgesplitst worden per partner.

Maak duidelijk de **link tussen het budget en het werkplan**. Benoem hierbij de projectactiviteiten en acties vermeld in rubriek 9 per kostenpost indien relevant.

Verantwoord de kostprijs van het project t.o.v. het te verwachten resultaat (kan eventueel op basis van de prestatie-indicatoren). Deze toelichting vormt een belangrijk element bij de beoordeling van uw aanvraag. Licht de verschillende uitgaven en inkomsten zo gedetailleerd mogelijk toe zodat daaruit een beeld gevormd kan worden over de concrete uitvoering van het project.

U kunt de **verantwoording onderbouwen** door te verwijzen naar **offertes, contracten, de berekeningswijze, vergelijkbare kostenberekeningen** en dergelijke, of door die documenten als **bijlage** bij uw aanvraag te voegen. Op basis van de begroting en de verantwoording moet **tot in detail** duidelijk zijn waaraan het subsidiebedrag gespendeerd zal worden en waarom die uitgaven voor het project noodzakelijk zijn.

De indeling in de verschillende kostenposten is van belang aangezien bij de eindafrekening **verschuivingen tussen de kostenposten** (personeelskosten, werkingskosten, investeringskosten, externe prestatie en overheadkosten) slechts aanvaard worden ten belope van maximaal 10% van de goedgekeurde totale projectbegroting. Het Agentschap Landbouw en Zeevisserij is bevoegd om verschuivingen tussen de kostenposten ten belope van maximaal 10% van de goedgekeurde totale projectbegroting te behandelen. Indien verschuivingen tussen kostenposten boven de 10% verwacht worden bij de eindafrekening moet tijdens de projectperiode een **gemotiveerde aanvraag** per e-mail ingediend worden. Bij goedkeuring van de wijzigingsaanvraag wordt een **aangepaste projectbegroting** naar de promotor gecommuniceerd. **Verschuivingen tussen begunstigde partners** binnen eenzelfde kostenpost zijn mogelijk zonder een

aanvraag tot wijziging op voorwaarde dat dit geen inhoudelijke wijziging van het project met zich meebrengt

Er worden uitsluitend uitgaven aanvaard die zich tijdens de duurtijd van het project voordeden en waarvoor facturen en betalingsbewijzen kunnen worden voorgelegd. M.a.w. enkel kosten worden aanvaard die:

- betrekking hebben op activiteiten die plaatsvonden **binnen de projectperiode**
- waarvan de datum van de betrokken **facturen** of andere boekhoudkundige documenten valt binnen de projectperiode
- waarvoor **betalingsbewijzen** van de effectieve betalingen kunnen worden voorgelegd

Deze betalingen moeten uiterlijk 60 dagen na de einddatum van het project gedaan zijn. Kosten waarvoor de betaling later plaatsvindt, worden niet meer aanvaard als subsidiabele kosten.

Btw kan uitsluitend in rekening worden gebracht voor het **niet-terugvorderbaar** gedeelte. Daartoe moet u in elke aanvraag steeds het geldend btw-statuut van de aanvrager vermelden en staven. Bij een gemengd btw-statuut moet de begunstigde partner meedelen welk percentage van de btw terugvorderbaar is.

Opmerking: het cofinancieringspercentage gaat voor op het nominale bedrag. Indien een subsidie wordt toegekend van 75.000 euro bij een in de projectaanvraag geraamde projectkost van 100.000 euro, wil dat zeggen dat de projectuitvoerder recht heeft op 75% van de gemaakte kosten. Indien de kosten uiteindelijk maar 75.000 euro bedragen, heeft de projectuitvoerder dus recht op 56.200 euro subsidie.

Ofwel is de **deelnamekost** aan een sensibiliseringsactie gratis. Ofwel kan een deelnamekost gevraagd worden, die echter van die aard is dat de activiteit voor alle land- en tuinbouwers op dezelfde wijze toegankelijk is. In het geval van een deelnamekost dient bewezen te worden dat de som van alle inkomsten (subsidie en deelnamegeld) de uitgaven niet overtreffen. Deze deelnamekost moet meegenomen worden bij 'opbrengsten' in de eindafrekening.

De kostenstaten, facturen en betalingsbewijzen dienen steeds beschikbaar te zijn voor controle en moeten **10 jaar** bewaard worden na de datum van de laatste betaling.

De ingediende kosten mogen op geen enkele wijze dubbel gesubsidieerd worden. Er mogen zich geen onverenigbaarheden voordoen met andere vormen van overheidssubsidiëring.

8.2.9.1 Investeringsuitgaven

Als investeringsuitgaven worden slechts kosten aanvaard die in de loop van het project gemaakt worden, die betrekking hebben op het project en verifieerbaar zijn.

Investeringskosten komen in aanmerking als al de volgende voorwaarden zijn vervuld:

- a. de investering wordt gerealiseerd in het Vlaamse Gewest;
- b. er is een omgevingsvergunning verleend als de investering dat vereist;
- c. de **subsidiabele investeringskosten mogen maximaal 40% van de totale aanvaarde projectkosten bedragen;**
- d. **maximaal 50% van de totale aanvaarde investeringskosten komt in aanmerking voor subsidiëring;**

- e. tot vijf jaar nadat de subsidie is uitbetaald blijft het goed verbonden aan het bedrijf dat de voormelde subsidie heeft verkregen of de overnemer van dat bedrijf. Het goed wordt niet doorverkocht en blijft in gebruik.

De investering moet goed omschreven worden en moet bij de projectaanvraag grondig gemotiveerd worden. Het moet duidelijk zijn waarvoor de investering binnen het project zal dienen. De investering dient ten goede te komen aan de projectdoelstellingen van het demonstratieproject. De investering moet gefactureerd worden aan een gesubsidieerde partner. Deze moet een rechtspersoon zijn. De subsidiabele investeringskost mag in de projectbegroting worden opgenomen onafhankelijk van het boekhoudkundig afschrijvingsritme en van de benuttingsgraad van de investering.

De volgende investeringen komen niet voor subsidiëring in aanmerking:

- a. de investeringen, vermeld in artikel 73, lid 3, van verordening (EU) 2021/2115;
- b. de aankoop van grond;
- c. de aankoop van tweedehands materiaal;
- d. investeringen waarvoor een alternatief bestaat dat significant milieuvriendelijker is en niet significant duurder;
- e. leasing;
- f. investeringen voor irrigatie met grondwater en oppervlaktewater.

De subsidie wordt herrekend en in verhouding teruggevorderd voor de periode waarin de boven vermelde voorwaarden niet meer vervuld zijn, vanaf de eerste dag die volgt op de uitbetaling van de voormelde subsidie.

8.2.9.2 Personeelskosten

Als personeelskosten worden uitsluitend de loonkosten van de rechtstreeks bij het project betrokken personeelsleden in aanmerking genomen. Ook de loonkosten van personeel dat specifieke prestaties levert voor het demonstratieproject, zoals de projectboekhouding en projectadministratie zijn subsidiabel. Indirect ondersteunend personeel komt niet in aanmerking, evenmin als loonkosten voor supervisie. Deze worden begrepen onder overheadkosten.

Bij de projectaanvraag wordt in Tabel 2 de personeelsinzet geraamd in **aantal uren** opgesplitst over diverse acties per projectpartner en per personeelscategorie (loonschaal) die zal toegepast worden (bv. techniker, onderzoeker, projectcoördinator, projectadministratie, arbeider, ...). Vermeld ook het standaarduurtarief voor elke personeelscategorie per projectpartner.

De berekening van de directe loonkosten gebeurt door middel van het **standaarduurtarief (SUT)**. Alle projectuitvoerders moeten dit systeem gebruiken.

Voor **werknemers met een bruto maandloon** (zoals bedienden) wordt het SUT bepaald als de vermenigvuldiging van het bruto maandloon van het betrokken personeelslid met een coëfficiënt 1,2%. Bijgevolg wordt dit: **SUT = bruto maandloon x 1,2%**.

Voor **werknemers met een bruto uurloon** (zoals arbeiders) wordt het SUT bepaald aan de hand van het bruto uurloon: **SUT = bruto uurloon x 7,6 x 21,5 x 1,2%**.

////////////////////////////////////

8.2.10 Varia

8.2.10.1 Wet op overheidsopdrachten

Als de projectuitvoerders verplicht zijn de wet op overheidsopdrachten na te leven, moeten bewijsstukken in verband met de naleving van deze regelgeving beschikbaar te zijn. De wet op de overheidsopdrachten is van toepassing op de werkingskosten, investeringsuitgaven en de externe prestaties.

8.2.10.2 Communicatieverplichtingen

Op de titelpagina van publicaties (zoals brochures, folders, uitnodigingen en nieuwsbrieven, al dan niet elektronisch verspreid), op websites en op affiches over maatregelen en andere acties die worden meegefinancierd door de Vlaamse overheid en het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO) moet voldaan zijn aan de [communicatieverplichtingen](#) voor begunstigden. Van elke communicatieactie maken minimaal de volgende elementen deel uit: het logo van de Vlaamse overheid met de Europese vlag en de zin “Medegefinancierd door de Europese Unie”.

9 EVALUATIE EN SELECTIE VAN DE PROJECTEN

9.1 ONTVANKELIJKHEIDSVORWAARDEN

Steunaanvragen zijn ontvankelijk als ze voldoen aan al de volgende voorwaarden:

1. de steunaanvraag wordt ingediend door een organisatie met rechtspersoonlijkheid die geen commerciële doelen nastreeft;
2. ten laatste op de vermelde indieningsdatum en tijdstip ingediend zijn via het e-loket van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij,
3. de steunaanvraag voldoet aan de gestelde vormvereisten: de steunaanvraag wordt ingediend door middel van de formulieren die de bevoegde entiteit ter beschikking stelt en de volledigheid van het formulieren.

9.2 BEOORDELINGSCRITERIA

Om een globaal voorstel te formuleren, zullen de ontvankelijke projectvoorstellen worden beoordeeld aan de hand van 6 selectiecriteria. Deze criteria peilen naar:

1. de inhoud, namelijk de kwaliteit van het demonstratieproject en de bijdrage aan de specifieke GLB-doelstellingen;
2. het te verwachten sensibiliseringseffect;
3. de mate waarin het doelpubliek bereikt wordt;
4. de technische of wetenschappelijke basis;
5. de redelijkheid van de kosten: de verhouding tussen de kostprijs en het resultaat;
6. de geschiktheid van de uitvoerders.

////////////////////////////////////

